

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

70. An Prælato præcipienti aliquid sub præcepto obedientiae; si subditus non obedientiae, peccet dupliciter, & teneatur hanc circumstantiam in confessione aperire? Ex p. 1. tr. 7. res. 16.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

non illum damnarem : quia est solum circumstantia aggravans.

Duces, sed si pradii non pralientur, tenentur istam circumstantiam in confessione explicare, nempe esse Duces, aut Milites. Ex p. 1. tr. 7. Ref. 6.

RESOL. LXX.

An Prelato precipienti aliquid sub precepto obedientia, si subditus non obediat, peccet dupliciter, & teneatur hanc circumstantiam in confessione aperire. Ex p. 1. tr. 7. Ref. 16.

§. 1. Affirmative respondet Villalobos in summ. tom. 1. tr. 9. dub. 56. n. 14. vbi sic ait: El Religioso, que no obedece al Prelado, quando lo manda por obediencia, comete un pecado con dos malicias, que es contra Religion, y contra obediencia; y assi todo lo debe en Confession explicar.]

2. Sed pro contraria, sententia adversus Hispanum, alium Hispanum ponamus, & hic est Ledelma in sum. to. 1. de Punit. c. 10. concl. 6. fol. mibi 338. vbi sic asserit: [Se puede dezir muy probablemente, que el tal pecado es mortal, que tiene una sola malicia, porque aunque quebrantamiento del precepto sea contra la virtud de obediencia, y de Religion; pero no es contra materia necesaria de obediencia, sino es por participacion de la virtud de Religion, mediante el voto que hizo: y assi el tal pecado no tiene mas que una malicia.] Ita ille. qui irat Caiet. in 2. 2. q. 88. art. 5. ad 3. & Sotum de iust. lib. 1. 2. art. 3. ad 1. Super hac materia consule tertiam huius Operis Partem. Tract. 4. de Sacrament. Refolut. 67.

Que hic est inf. Ref. 165, §. in Ref. 16.

RESOL. LXXI.

An Prelatus, si omittat correctorem subditi, satisfaciat dicendo in confessione, omisi correctionem proximi?

Idem, quod dictum est de Prelato, dicendum est de Patre, Tutore, Domino respectu tamen mancipij, non autem respectu famuli ob salarium servientis. Ex p. 1. tr. 7. Ref. 57.

Sup. hoc in to. 7. tr. 4. in fin. Ref. 22. & in Ref. 13. §. Hinc. & §. Sed ego. ad med. verf. Hinc.

§. 1. Necessesse esse, ut dicat se esse Prelatum illius, docet Bañez in 2. 2. q. 33. a. 3. dub. 1. concl. ult. & nouissime Villalob. in sum. to. 2. tract. 4. diff. 6.

2. Aliqui autem putant, quod obligetur ex misericordia; & ideo secundum illos notabiliter tantum aggravat ista circumstantia: unde in confessione non erit necessarium aperienda. Et hanc sententiam probabilem existimat Ioan. Sancius in suis practicis disputationibus, diff. 6. n. 9. nam sententiam Bañez veriorum tantum vocat. Quod diximus de Prelato, dicendum est de Patre, Tutore, Domino, respectu tamen mancipij, non autem respectu famuli ob salarium servientis: quia mancipium est sub dominio Domini, & ad eius curam pertinet, actiones mancipij dirigere; non autem famulorum.

Sup. his in Refol. 2. not. praterita, & in eodem, §. Sed. & verf. Hinc. & inf. in Ref. 163. §. Quæto septimo.

RESOL. LXXII.

An Episcopus, & Generalis alicuius Religionis, si peccet mortaliter, teneatur explicare hanc circumstantiam?

Et notatur, quod Episcopus fornicans non tenetur circumstantiam Episcopatus fateri, nisi fornicatio illa ab Episcopo, seu Generali Religionis admissa ita publica esset, ut scandalum pareret?

Et cur sim advertitur, quod quando omnes ciues tenentur ad praliandum, specialiter teneantur Milites, &

§. 1. Affirmatiuam sententiam docet Fagundez ad 3. part. tom. 2. q. 9. art. 2. dub. 3. concl. 2. & 3. vbi ita asserit: Quando ipse penitens est Episcopus, tenetur explicare istam circumstantiam in quocumque peccato mortali: quia Episcopi, ratione proprii status, tenentur ad perfectionem vite Christiane habendam, sed huic perfectioni ex æquo repugnat quodcumque peccatum mortale: ergo notabiliter aggravatur in Episcopo, ex hac circumstantia, quodcumque peccatum mortale. Et hoc probabiliter etiam procedit in Generalibus Ordinibus, eod quod Generales Ordinum sunt quasi Episcopi, & tenentur alios monere ad perfectionem. Ita Nugnus.

2. Sed ego oppositum dicendum esse censeo; & ita puto, non esse talem circumstantiam necessariam in confessione aperiendam. Et ita docet Coninch de Sacram. disp. 7. dub. 4. n. 18. unde Filliuc. tom. 2. tract. 30. cap. 7. num. 125. Villalobos in summ. tom. 1. tract. 9. dub. 36. num. 14. Sanchi. de matr. tom. 2. lib. 7. disp. 27. n. 33. Hentiquez lib. 5. cap. 5. num. 6. in Glossis, lit. G. & alij qui asserunt, quod fornicans Episcopus non tenetur Episcopatus circumstantiam fateri, nisi fornicatio illa ab Episcopo, seu Generali Religionis admissa ita publica esset, ut scandalum pareret: tunc enim adversus specialem officij obligationem delinquerent, qua tenetur subditos, non solum verbo, sed etiam exemplo pacere, atque ad id specialem malitia ex status, ac officij circumstantia contraheretur, eaque est necessarium fatenda.

3. Itaque ex his apparet, quod Episcopus, si occulte fornicaretur, satisfaceret, non solum tacendo se esse Episcopum; sed etiam diceret, se habere tantum votum castitatis, ut supra diximus de Sacerdote, vel Religioso professo fornicante. Et ita docet Sanchez vbi supra, quidquid in contrarium asserat Fagundez de Precept. Eccl. tr. 2. lib. 4. c. 3. n. 8. qui citat Ledelmam, & alios multos. Sed, quod dictum est de Episcopo cum Sanchez, a fortiori procedit in Generalibus Religiosis. Notandum est etiam hic contra Nugnum vbi sup. quod quando omnes ciues tenentur ad praliandum, specialiter tenentur milites, & Duces: sed supra dicti non tenentur istam circumstantiam explicare, nempe, se esse milites, & duces: quia dicta circumstantia est solum aggravans, & ideo non necessarium in confessione aperienda.

RESOL. LXXIII.

Verum Sacerdos, vel Religiosus professus satisfaciat in confessione, si dicat se violasse votum castitatis, non manifestando votum solenne, quod habet?

Et hoc idem est de femina, vel viro, si carnaliter se commisit cum Sacerdote, vel Religioso professo, aut cum Moniali; non satis sit dicere in confessione se toties fornicatum esse, vel copulam Sodomiticam habuisse cum viro voto castitatis adstricto.

Et notatur eum, qui votum castitatis simplex in saculo, vel Novitiatu emisit, & postea in Religione professus est, vel si post votum simplex castitatis sacri Ordinis iniitit, sufficere, si dicat, se habere votum castitatis, & non tenetur explicare circumstantiam sacrorum Ordinum, vel professionis in Religione. Ex p. 2. tr. 7. Ref. 4.

§. 1. Negatiue respondet Palatius in 4. diff. 16. Sed hoc in dub. 3. num. 31. Rodriguez in summa, to. 1. cap. 109. num. 5. Layman in Theol. mor. lib. 4. tract. 10.